



مدیریت حوزه علمیه استان قم

رساله علمی سطح ۳

چگونگی برخورد مبلغان دین با غیر مسلمانان با توجه به

آموزه های اسلام

استاد راهنما: حجه الاسلام و المسلمین دکتر محمدرضا احمدی

استاد مشاور: حجه الاسلام و المسلمین دکتر رحیم میردریگوندی

محقق: سید علی رضویان

پاییز ۱۳۹۶

چکیده:

تبلیغ، یکی از مسائل اساسی در حیات اجتماعی است که متعلق به دوره خاصی از زمان و مکان نیست. تبلیغ در قرآن به بلاغ، بیان، تبیین آمده و بیان شده که یکی از وظایف مقدس و مهم انبیاء، علماء، متفکران، دانایان و مصلحان است. تبلیغ دین و دعوت مردم به عبادت پروردگار متعال در تمام ادیان الهی وجود داشته است بنابراین روش تحقیق در این پژوهش توصیفی- تحلیلی بود که با مراجعه به منابع اسلامی و اسناد موجود در آن ها به شناسایی و طبقه بندی مطالب پرداخته شد که هدف تحقیق حاضر چگونگی برخورد مبلغان دین با غیرمسلمانان در بلاد کفر بود. انبیا الهی با بهره گیری از شیوه های مختلف مردم را به راه درست هدایت می کردند. سیره اخلاقی نبی اکرم و اهل بیت علیهم السلام در دعوت غیرمسلمانان و برخورد های ایشان به عنوان کامل ترین فرد بهترین الگو برای مبلغین دین می باشد که شاخصه تبلیغ آن ها اخلاق مداری و اهمیت به ارزش های انسانی است. همچنین نتایج نشان داد که تبلیغ دین یک مسیر الهی و ادامه راه انبیا می باشد و مسیری بس دشوار در هدایت مردم است بنابراین آسیب های این مسیر نیز به مراتب ویران کننده و تاثیرگذار در راه هدایت می باشد که یک مبلغ دین باید به آن ها آگاه باشد. با شناخت آسیب های تبلیغ و بکارگیری بایسته های تبلیغ در تعامل با غیرمسلمانان می توان یک تبلیغ موفق و پرتمر را شاهد بود که بر اساس آموزه های اسلام و قرآن و سیره اهل بیت علیهم السلام می باشد.

واژگان کلیدی: تبلیغ. غیر مسلمان. کفر

فهرست عناوین

چکیده:	۳
فصل اول:	۸
کلیات و مفاهیم	۸
۱-۱- کلیات	۶
۱-۱-۱- بیان مسئله و تعیین قلمرو آن	۶
۱-۱-۲- سؤالات تحقیق	۷
۱-۲-۱- اهداف و فواید تحقیق	۸
۱-۱-۴- پیشینه تحقیق و امتیاز این پژوهش	۸
۱-۲-۱- مفاهیم	۹
۱-۲-۱-۱- معنای لغوی و اصطلاحی «تبلیغ»:	۹
۱-۲-۱-۲- معنای لغوی و اصطلاحی «کفر»:	۱۰
۱-۲-۱-۳- معنای لغوی و اصطلاحی ((غیر مسلمان)):	۱۲
۱-۲-۱-۴- معنای لغوی و اصطلاحی ((برخورد)):	۱۲

۱۲

فصل دوم:	۱۴
ادیان الهی و تبلیغ دین	۱۴
مقدمه:	۱۵
۱-۲- جایگاه تبلیغ دین در کتب مقدس	۱۵
۲-۲- جایگاه تبلیغ در قرآن کریم	۱۷
۱-۲-۲- روش های تبلیغ در قرآن	۱۸
۳-۲- سیره پیامبران الهی در ابلاغ رسالت خود	۲۳
۱-۳-۲- اصول و شیوه های تبلیغی حضرت نوح (ع)	۲۵
۲-۳-۲- اصول و شیوه های تبلیغی ابراهیم خلیل الله	۳۱
۳-۳-۲- اصول و شیوه های تبلیغی موسی کلیم الله	۴۰
۴-۳-۲- اصول و شیوه های تبلیغی عیسی روح الله	۴۹

۵۵	۴-۲- شاخصه های تبلیغ دین در کتب مقدس
۵۶	فصل سوم:
۵۶	سیره پیامبر و اهل بیت (علیهم السلام) در تبلیغ دین
۵۷	مقدمه:
۵۸	۱-۳- تاثیر اولین برخورد در مجذوب کردن مخاطب
۶۰	۲-۳- ایجاد رابطه دوستی و معاشرت عرفی
۶۲	۳-۳- نزدیک شدن به مخاطب با همدردی در مشکلات او
۶۳	۴-۳- سیره اخلاقی رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) در برخورد با مسلمانان
۶۶	۵-۳- سیره اخلاقی رسول الله در برخورد با غیر مسلمانان
۶۸	۱-۵-۳- اخلاق مدارای پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) در تبلیغ و دعوت غیر مسلمانان
۷۱	۲-۵-۳- نمونه رفتارهای مسالمت آمیز پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) با یهودیان
۷۴	۳_۵_۳- نمونه رفتارهای مسالمت آمیز پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) با مسیحیان
۷۵	۶-۳- اخلاق مدارای رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) در برخورد با اعضای خانواده خود
۷۹	۷-۳- سیره اهل بیت علیهم السلام در برخورد با دشمنان
۷۹	معنای مدارا
۸۰	درآمد
۸۱	نمونه های از برخورد اهل بیت با دشمن
۸۴	فصل چهارم
۸۴	شناخت مخاطب
۸۵	مقدمه:
۸۵	۱-۴- شناخت فرهنگ و آداب و رسوم جامعه هدف
۸۵	۴-۱-۱- تعریف آداب و رسوم
۸۵	۴-۱-۲- تاثیر آداب و رسوم در تبلیغ
۸۶	۴-۲- شناخت حساسیت ها و تعصبات آن ها
۸۶	۴-۲-۱- تعریف تعصب
۸۷	۴-۲-۲- نقش تعصب در کاهش پذیرش سخن پیامبران

۸۹	۳-۲-۴- چگونگی مواجهه با تعصب در تبلیغ
۹۱	۳-۴- اطلاع کافی از دین و شبهات دینی جامعه هدف
۹۲	۴-۴- شناخت محیط جغرافیایی و تاثیر آن بر روحیات مردم
۹۲	۵-۴- نیازسنجی بر طبق شناخت
۹۴	فصل پنجم
۹۴	آسیب های تبلیغ دین
۹۵	۱-۵- از میان رفتن اخلاص
۹۵	۱-۱-۵- تعریف اخلاص
۹۸	۲-۵- غرور و تکبر
۹۸	۱-۲-۵- تعریف کبر
۱۰۰	۳-۵- ریا و نفاق
۱۰۰	۱-۳-۵- تعریف ریا
۱۰۱	۴-۵- عجله در گرفتن نتیجه
۱۰۲	۵-۵- گوشه گیر بودن مبلغ
۱۰۳	۶-۵- مطرح کردن مسایل بی ثمر و بی فایده
۱۰۳	۷-۵- برانگیختن حس تعصب با مطرح کردن موضوعات حساس
۱۰۴	۸-۵- تحریف ارزش های دین
۱۰۶	فصل ششم
۱۰۶	بایسته های تبلیغ در تعامل با غیرمسلمانان
۱۰۷	۱-۶- خودسازی و تقوا
۱۰۸	۲-۶- ایمان به هدف
۱۰۹	۳-۶- تبلیغ عملی
۱۱۰	۴-۶- بیدارسازی فطرت و وجدان
۱۱۰	۵-۶- محبت خدا محوری
۱۱۱	۶-۶- عاشق سازی مخاطب نه مقدس سازی
۱۱۱	۷-۶- توجه به نشانه های خدا در زندگی

- ۱۱۲ ۶-۷-۱- برخی از جلوه‌های آفرینش
- ۱۱۳ ۶-۸- بیان نقاط مشترک دینی
- ۱۱۴ ۶-۹- بیان زیبایی‌های اسلام
- ۱۱۸ ۶-۱۰- بیان فضایل اخلاقی پیامبر و اهل بیت علیهم السلام
- ۱۱۹ ۶-۱۱- بهره‌گیری از کتب و مسلمات مخاطب
- ۱۲۰ مناظره امام علی بن موسی الرضا با جاثلیق:
- ۱۲۸ نتیجه‌گیری:
- ۱۳۰ فهرست منابع: